

Baltijos šalių mažos ir vidutinės įmonės ieško būdų nepasiduoti pesimizmui

2015 m. vasario 4 d.,
Vilnius

Gitanas Nausėda,
SEB banko prezidento patarėjas

Virginijus Doveika,
SEB banko prezidento pavaduotojas ir Mažmeninės
bankininkystės tarnybos direktorius

SEB

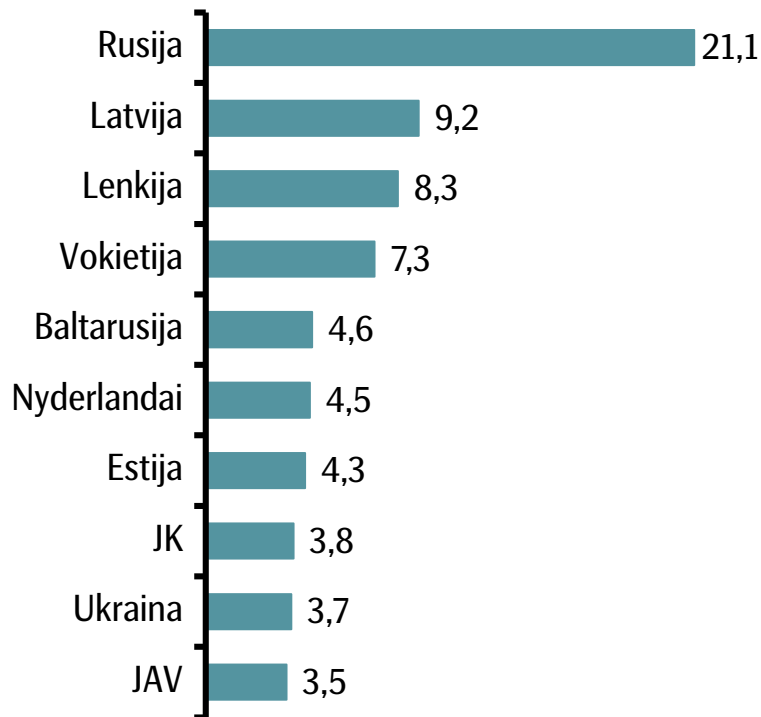

Gitana Nausėda

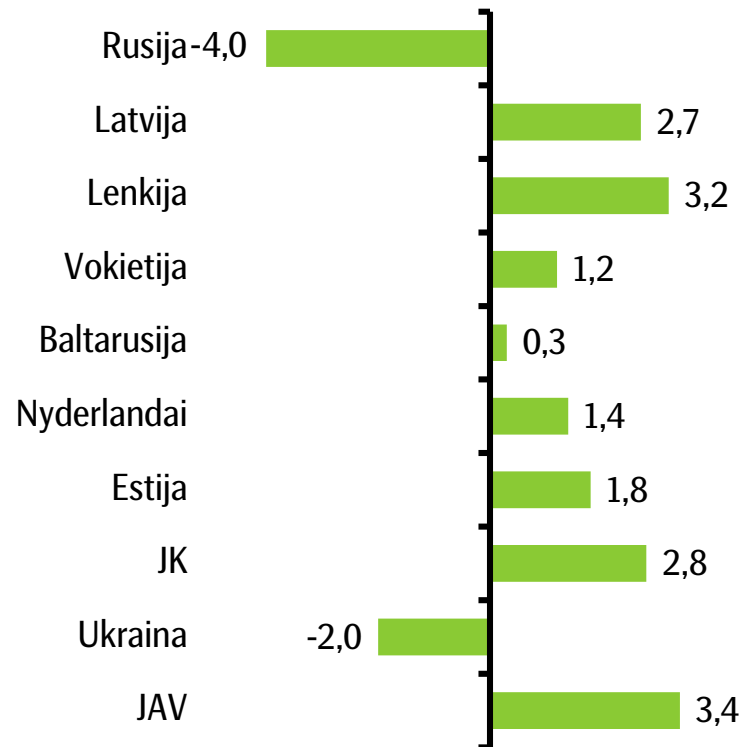
Makroekonomikos perspektyvos

Eksporto į Rusiją ir Ukrainą perspektyva yra niūroka dėl šių šalių ekonomikos recesijos

Svarbiausios Lietuvos eksporto rinkos 2014 m. sausį–lapkritį (proc.)

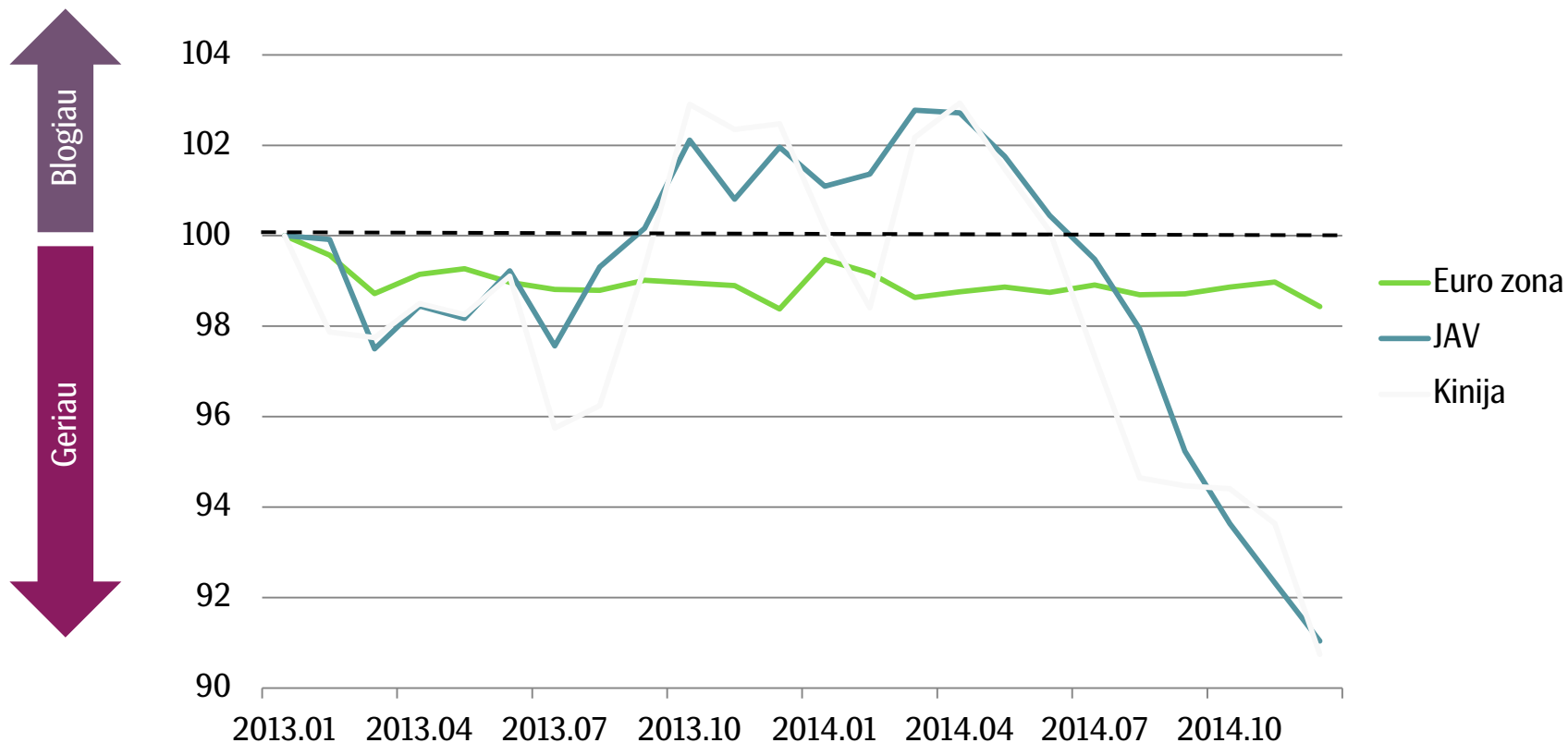
Realaus BVP pokyčio 2015 m. prognozė (proc.)

Šaltinis: Statistikos departamentas, SEB prognozės (išskyrus Baltarusiją – IPM, Nyderlandus – Europos Komisijos).

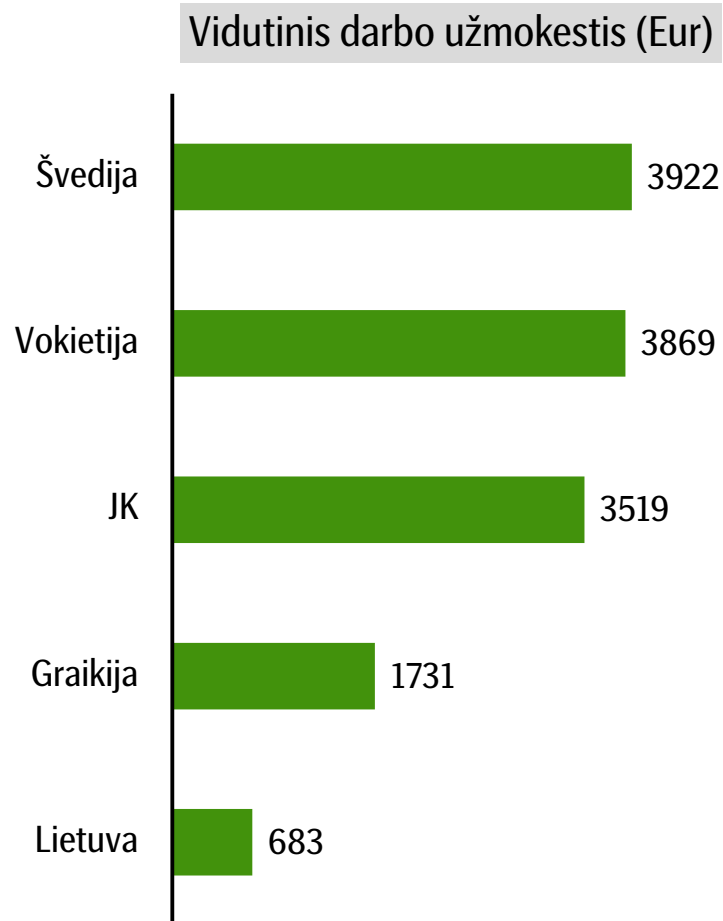
Dėl valiutos kurso ir infliacijos pokyčių Lietuvai vis parankiau eksportuoti savo prekes į JAV, Kiniją ir Artimuosius Rytus

Realaus valiutos kurso indeksas (2013 m. sausis = 100)

Šaltinis: *Macrobond*, SEB banko skaičiavimai.

Lietuvai vyti atlyginimo lygiu senąsias Europos Sąjungos šalis teks dar labai ilgai

Šaltinis: Eurostat, SEB banko skaičiavimai.

Ar tikrai euro įvedimas ilgainiui smukdys Lietuvos konkurencingumą, kaip teigia *The Economist*?

- ✓ Vidutinis kainų ir darbo užmokesčio lygio artėjimas link Europos Sąjungos vidurkio neišvengiamai vyks, tačiau jis nebūtinai reikš konkurencingumo praradimą
- ✓ Konkurencingumo požiūriu svarbus ne vidutinis darbo užmokestis, o darbo užmokesčio sąnaudos produkcijos vienetui
- ✓ Narystė euro zonoje lems spartesnę investicijų procesą ir darbo našumo didėjimą

Virginijus Doveika

Baltijos šalių mažų ir vidutinių įmonių
lūkesčiai ir planai 2015 m.

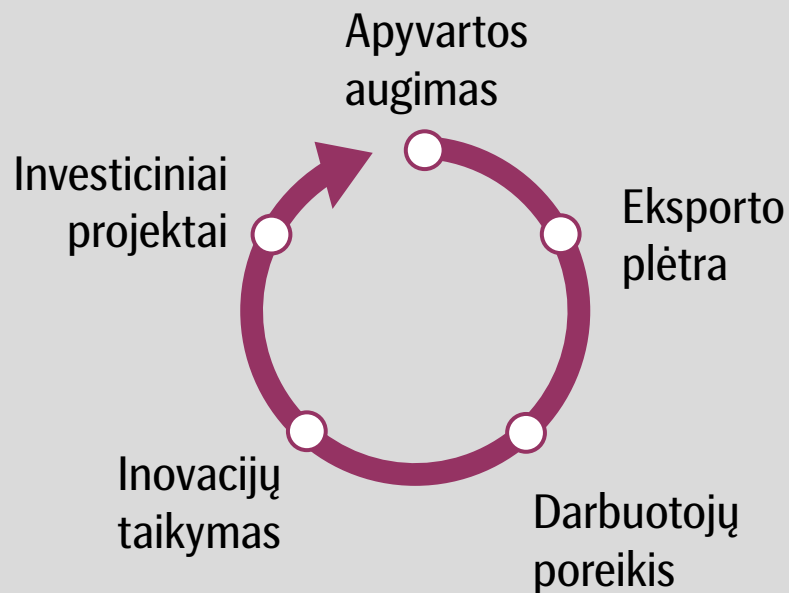
Mažų ir vidutinių įmonių apklausa Baltijos šalyse

- Iš viso apklausta 6 125 įmonių
- Apklausa vykdyta 2014 m. rudenį

Įmonių prognozės ateinantiems 2015 m.:

Regione įmonės apyvartos augimą prognozuoja nuosaikiau, Latvijoje besitikinčių pakilimo daugiausia

Optimistai

Lietuva	16%	↓
Latvija	10%	↓
Estija	20%	↓

Apyvarta augs daugiau kaip 15 %

Nuosaikūs optimistai

Lietuva	53%	↓
Latvija	73%	→
Estija	60%	↓

Apyvarta augs iki 15 %

Pesimistai

Lietuva	31%	↑
Latvija	17%	↑
Estija	20%	↑

Apyvarta mažės

Vidaus rinka išlieka svarbiausiu Baltijos šalių įmonių tikslu, bet Lietuvos verslas aktyviausiai ieško ir naujų eksporto galimybių

Naujos rinkos

Lietuva	17%	↑
Latvija	8%	↓
Estija	16%	→

Žengs į naujas rinkas

Esamos rinkos

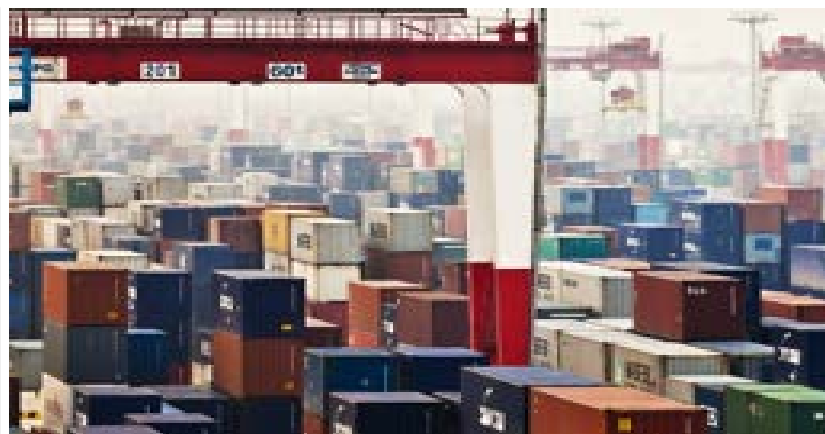
Lietuva	16%	→
Latvija	10%	↓
Estija	12%	↓

Plėsis dabartinėse eksporto rinkose

Vidaus rinka

Lietuva	67%	↓
Latvija	82%	↑
Estija	72%	↑

Vidaus rinka išliks pagrindine rinka

Dauguma įmonių išlaikys esamą darbuotojų skaičių, vis tik Lietuvoje personalo paklausa atsigauna

Personalo plėtra

Lietuva	29%	↑
Latvija	13%	→
Estija	23%	↓

Įdarbins naujų darbuotojų

Personalo išlaikymas

Lietuva	65%	↓
Latvija	84%	→
Estija	73%	↑

Dirbs esamais pajėgumais

Personalo mažinimas

Lietuva	6%	↑
Latvija	3%	→
Estija	4%	→

Planuoja darbuotojų atleidimus

Regione įmonės investicinius projektus dar labiau karmo, tačiau Estijos verslas visiškai investicijų sąstingiai nepasiduoda

Investuos drąsiau

Lietuva	17%	↓
Latvija	18%	↓
Estija	16%	↓

Investicijoms skirs daugiau kaip 30 tūkst. eurų

Investuos nuosaikiau

Lietuva	12%	→
Latvija	10%	→
Estija	25%	↑

Investicijoms skirs iki 30 tūkst. eurų

Neinvestuos

Lietuva	32%	↓
Latvija	39%	↑
Estija	19%	↑

Investicijų 2015 m. nenumatė

Inovacijų taikymas Baltijos šalių smulkiajame versle įgauna pagreitį, nors Estija vis dar užima lyderės pozicijas

Nauji produktai ir paslaugos

Lietuva	46 %	↑
Latvija	26 %	→
Estija	36 %	↑

Rinkai pristatys paslaugų ir produktų naujovių

Verslo modelis

Lietuva	5 %	↑
Latvija	3 %	→
Estija	11 %	↑

Keis arba atnaujins veiklos modelį

Personalas

Lietuva	14 %	↑
Latvija	6 %	↓
Estija	24 %	↑

Taikys naujoves, skirtas darbuotojų ugdymui

Nors Baltijos šalių įmonių lūkesčiai aptirpo, verslininkai ieško būdų nepasiduoti pesimizmui

Apyvartos augimo regione tikisi beveik 8 iš 10 įmonių, bet lūkesčiai, kiek ji padidės, šiemet nuosaikesni.

Nuosaikesni investicijų planai rodo, kad įmonės linkusios palaukti stabilesnių laikų, tačiau Estija rodo gerą pavyzdį.

7 iš 10 įmonių orientuosis į vidaus rinkos poreikius, tačiau Lietuvoje įmonės planuoja eksportuoti daugiau.

Baltijos šalių darbo rinkose didelių pokyčių nebus, tačiau Lietuvoje darbuotojų poreikis auga sparčiausiai.

Įmonės siekia didinti savo konkurencingumą ir veiklos efektyvumą. Lietuvos įmonės žada daugiausia naujų paslaugų ir produktų, Estija išskirtinį dėmesį skirs personalo ugdymui.

Makroekonomikos ir geopolitinė situacija įmones skatins ir toliau likti budėjimo režime.

Tačiau 2014 m. pabaigoje besikeičianti įmonių elgsena rodo, kad verslas išmoko dirbti esamomis sąlygomis.

Po rudens sąstingio žiemą vėl pamažu augo mažų ir vidutinių įmonių finansavimo apimtys

- ✓ Iki 2014 m. kovo mėn. augęs mažų ir vidutinių įmonių finansavimas pastebimiau ėmė kristi nuo balandžio – Rusijos sankcijų pasėkmė.
- ✓ Įmonių finansavimo poreikiai vėl augti pradėjo nuo lapkričio mėn. – gruodį, lyginant su tuo pačiu mėnesiu 2013 m., naujų kreditų sutarčių pasirašyta 15 proc. daugiau.

2014 m. SEB banko finansavimo apimtys pagal sektorius, proc.

22 %

21 %

12 %

TOP 3

7 %

- ✓ Rusijos sankcijos
- ✓ Auganti konkurencija dėl pigios darbo jėgos iš kitų šalių
- ✓ EURO6 programa

Ačiū už dėmesį.